

# РЕШЕНИЕ

№ 122

гр. См., 16.03.2023 г.

## В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – См., ПЪРВИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ  
СЪСТАВ**, в публично заседание на четиринадесети март през две хиляди  
двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Петър Маргаритов

Членове: Тоничка Д. Кисьова  
Мария Ан. Славчева

при участието на секретаря Недялка М. Кокудева  
като разгледа докладваното от Мария Ан. Славчева Въззивно гражданско  
дело № 20235400500128 по описа за 2023 година

И за да е произнесе, взе в предвид следното:

Производството е по реда на чл. 268 и сл. от ГПК.

См.ският окръжен съд е сезиран с допустима въззивна жалба с вх.№ 7090/29.12.2022г. от Регионална дирекция на „Гранична полиция-См.“, представлявана от директора Ив. Ст., с което е осъдена да заплати на Д. В. П. сумата в размер на 3 547.09 лева – неизплатено допълнително възнаграждение за положен ношен труд за периода от 19.10.2019г. до 30.09.2022г., ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба в съда 12.10.2022г. до окончателното изплащане на сумата, както и 487.54 лева-обезщетение за забава върху неизплатеното възнаграждение за положен ношен труд, изчислено за периода от 01.01.2020г. до 12.10.2022г., както и да му заплати направените съдебни разноси по делото за заплатено адвокатско възнаграждение в размер на 500.00 лева, а по сметка на Районен съд- См. държавна такса върху уважените искове в размер на 191.88 лева, както и разноси за вещо лице по назначената съдебно- счетоводна експертиза в размер на 150.00 лева.

С въззивната жалба е направено оплакване за неправилност на атакувания съдебен акт, поради нарушение на материалния закон и необоснован в мотивите си, а от там и в осъдителната част относно трите иска. Относно иска с правно основание чл. 178, ал. 1, т.3 от ЗМВР. се изразява несъгласие с приетото от районен съд, че е налице празнота в специалната нормативна база - ЗМВР и издадените въз основа на него Наредби, която следва да бъде запълнена от разпоредбите на общото трудово законодателство - КТ и в частност от издадената въз основа на него Наредба за структурата и организацията на работната заплата (НСОРЗ). Изразено е несъгласие и с приетото, че при наличие на непълнота в специалната уредба, касаеща служителите на МВР, следва субсидиарно да се

приложи, чл.9, ал.2 от НСОПЗ, в противен случай би се поставил държавният служител в МВР в неравностойно положение спрямо работниците на трудови правоотношения, чиито правоотношения се регулират от Кодекса на труда.

Направено е оплакване, че неправилно съдът прилага материалния закон като не се съобразява със служебния статут на ищеца и приложимите спрямо него норми. В МВР има три категории служители, служебното правоотношение, на които е регламентирано в три различни закона. Съгласно чл.142 от ЗМВР (1) Служителите на МВР са: 1. държавни служители - полицейски органи и органи по пожарна безопасност и защита на населението; 2. държавни служители; 3. лица, работещи по трудово правоотношение. (2) Статутът на държавните служители по ал.1, т.1 се урежда с този закон. (4) Статутът на държавните служители по ал.1, т.2 се урежда със Закона за държавния служител. (5) Статутът на лицата, работещи по трудово правоотношение се урежда при условията на Кодекса на труда и на този закон. Основавайки се на законовата делегация на чл.187, ал.9 във връзка с ал.8, чл.187а, ал.4 и чл.188, ал.1 от ЗМВР, министърът на вътрешните работи е издал приложимата през процесния период Наредба №8121з 776/29.07.2016г.(обн.ДВ, бр.60 от 2.08.2016г., в сила от 29.07.2016г.), регламентираща реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в министерството на вътрешните работи, текста на чл.3, ал.3 гласи, че при работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22:00 и 6:00 часа, като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период. Видно от приетата по делото съдебно-счетоводна експертиза е, че труда, който служителят е полагал е 8 часа нощен труд. При съпоставянето на ЗМВР и КТ е видно, че за разлика от КТ, който ограничава нощния труд до 7 часа дневно, такова ограничение не е предвидено в ЗМВР и при него нормалната продължителност на работното време през деня съвпада с нормалната продължителност на работното време през нощта и тя е 8 часа. Различието на двете правни уредби е обяснимо със спецификата на функционалните задължения по чл.142, ал.1, т.1 от ЗМВР, пряко обусловена от значимостта на обществените отношения, с които е свързано изпълнението на техните функции. Тази специфика обуславя и редица различия именно по отношение обема на полагания труд, които обаче не аргументират извод за дискриминационно третиране на конкретната категория служители, защото адекватно на по-неблагоприятните условия, завишени изисквания и ограничения при полагане на труд в сравнение с работещите по трудови правоотношения лица и другите държавни служители, за служителите в ЗМВР са предвидени редица компенсационни механизми, допълнителни материални стимули и нематериални блага, от каквито нито работещите по трудови правоотношения, включително и тези в системата на МВР, нито останалите държавни служители се ползват. Това тълкуване е изцяло в съответствие с изложените съображения и направените изводи в решението на Съвета на Европейския съюз по преюдициално дело № C-262/2020г., постановено на 24.02.2022г. Видно от т.1 на диспозитива на цитираното решение „ Член 8 и член 12, буква

а) ат Директива 2003/88/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 4 ноември 2003 година относно някои аспекти на организацията на работното време трябва да се тълкуват в смисъл, че не налагат да се приема национална правна уредба, която да предвижда, че нормалната продължителност на нощния труд за работниците от публичния сектор като полицаите и пожарникарите е по-кратка от предвидената за тях нормална продължителност през деня. При всички случаи в полза на такива работници трябва да има други мерки за защита под формата на продължителност на работното време, заплащане, обезщетения или сходни придобивки, които да позволяват да се компенсира особената тежест на полагания от тях нощен труд“. Съгласно т.2 от диспозитива на решението „ Членове 20 и 31 от Хартата на основните права на Европейския съюз трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат определената в законодателството на държава членка нормална продължителност на нощния труд от седем часа за работниците от частния сектор да не се прилага за

работниците от публичния сектор, включително за полицаите и пожарникарите, ако такава разлика в третирането се основава на обективен и разумен критерий, тоест е свързана с допустима от закона цел на посоченото законодателство и е съразмерна на тази цел. Съгласно чл.107а, ал.18 от КТ на служителите, работещи по трудово правоотношение в държавната администрация не може да се определят допълнителни възнаграждения на основания, различни от посочените в КТ, като такива не може да се определят за тях и в други закони. Напълно идентична е разпоредбата и на чл.67, ал.12 от ЗДСл по отношение на държавния служител - че не може да се определят допълнителни възнаграждения на основания, различни от посочените в ЗДСл, пито в други закони може да се определят допълнителни възнаграждения на същия. Само за държавните служители в МВР е предвидено в чл.179, ал.4 от ЗДСл, че извън допълнителните възнаграждения по чл.179, ал.1 и по чл.178, ал.1, които са съответни на уредените в КТ и ЗДСл, им се изплащат и други възнаграждения в случаи определени със закон или акт на МС. Не е налице колизия между нормите на чл.179, ал.2 и чл.188, ал.2 от ЗМВР. Съгласно чл.188, ал.2 от ЗМВР държавните служители, които полагат труд за времето между 22,00 и 6,00ч. се ползват със специалната закрила по Кодекса на труда. Логическото тълкуване на цитираната норма обуславя извода, че препращането е само към Глава XV от КТ - „Специална закрила на някои категории работници и служители“. Норми извън посочената глава от КТ, включително подзаконовите нормативни актове, издадени въз основа на такива, не намират приложение по отношение на служителите на МВР. Полагането на труд през нощта и от държавни служители по чл.142, ал.1, т.1 от ЗМВР и от тези по т.2 на същата норма, и от работещите по трудови правоотношения е свързано със задължение на работодателя за възмездяването му, като разпоредбите на трите закона и свързаните с тях наредби относно дължимостта на допълнително възнаграждение за нощен труд за всеки отработен нощен час или за част от него и минималния размер на същото са идентични: чл.261 от КТ и чл.8 от НСОПЗ; чл.67, ал.7, т.1 от ЗДСл и чл.20 от НЗСДА и чл.179, ал.1 от ЗМВР и чл.9 от наредбите по чл.170, ал.2 от ЗМВР. В чл.2, ал.3 от НСОПЗ изрично е предвидено, че наредбата не се прилага за служителите по трудово правоотношение в държавната администрация, за които се прилага чл.107а от КТ. В този смисъл тази наредба е напълно неприложима за държавните служители по ЗДСл и ЗМВР. Предвиденото в чл.9, ал.2 от НСОПЗ превръщане на нощния труд в дневен цели да установи, дали в рамките на съответния отчетен период има положен извънреден труд. Тъй като в КТ е предвидена различна продължителност на допустимия нощен труд в сравнение с дневния такъв, законодателят е използвал математически алгоритъм, чрез който нощният труд се приравнява на дневен, за да стане възможно събирането му с отработените дневни часове, съпоставянето му с нормалната продължителност и съответно констатиране налице ли е положен извънреден труд. Превръщането става чрез умножаване на отработените нощни часове с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място, т.е  $8:7 = 1,143$ . Разпоредба идентична на тази на чл.9, ал.2 от НСОПЗ с основание не е предвидена в наредбите по чл.187, ал.9 от ЗМВР, защото за държавните служители нормалната продължителност на дневния и нощния труд съвпада и коефициентът, изчислен по горепосочения начин би бил 1(едно). В ЗМВР не е предвидено допълнително възнаграждение за нощен труд извън такова в размер конкретно определен към процесния период на отработен нощен час и ясно е определено как става установяването на положен извънреден труд, дължимостта на допълнително възнаграждение за същия и компенсирането му по друг начин. В КТ, НРВПО и НСОПЗ също ясно са разграничени допълнителните възнаграждения за нощен и за извънреден труд, основанието за дължимостта им и начинът на формиране на размера им. Коефициентът, предвиден в чл.9, ал.2 от НСОПЗ за превръщане на нощния труд в дневен, и при трудовите правоотношения няма отношение към допълнителното възнаграждение за нощен труд, а при определени

хипотези(чл.9, ал.1 и ал.3 от НСОПЗ) е относимо към увеличаване размера на трудовото възнаграждение и при сумираното отчитане на работното време - към установяване полагането на извънреден труд. Превръщането съгласно НСОПЗ на нощните часове в дневни цели събирането им с общия брой отработени часове за отчетния период, за да се установи има ли надвишаване на нормата и съответно наличие на извънреден труд, а няма за цел автоматично обявяване за извънреден труд на разликата, получена след конвертиране на часовете нощен труд, без сумиране с действително отработените часове за отчетния период и установяване дали и с колко се надвишава нормата. В специалната нормативна уредба . ЗМВР и подзаконовите му актове, не е предвидено превръщането на нощните часове в дневни, поради което отработеното време за даден отчетен период представлява сбора от общо положения от него на смени нощен и дневен труд, а не сбор от превърнатия с коефициент в дневен нощен труд и отработените дневни часове. Липсата на такава разпоредба не съставлява празнота в правото, която да подлежи на запълване, защото уредбата на материята в ЗМВР не е непълна, а изчерпателна - законът съдържа същата пълна уредба на правоотношенията по повод полагането на труд в МВР, каквато се съдържа и в КТ относно трудовите правоотношения, и в ЗДСл за служебните правоотношения, и в ЗДСл за служебните правоотношения в държавната администрация, а подзаконовият нормативен акт - наредбите по чл.187, ал.9 от ЗМВР - няма основание да предвиди превръщане на нощния труд в дневен, защото разпоредбите му са обусловени от предвидената в чл.187, ал.1 и ал.3 от ЗМВР еднаква нормална продължителност на часовете дневен и нощен труд. При паралелното действие на норми, уреждащи една и съща материя, приложение намират специалните норми, които изключват приложението на общите. Доколкото не се касае до норма, следствие от законова разпоредба, преценката на органа, комуто е делегирана компетентност по издаване на наредбите по чл. 187, ал.9 от ЗМВР - министъра на вътрешните работи - както за въвеждането на коефициент за превръщане на нощния труд в дневен, така и за отпадането на този коефициент, е по целесъобразност и не подлежи на съдебен контрол. Подобна разпоредба не съществува в последващите наредби, относими към исковия период, и отсъствието ѝ в подзаконовия нормативен акт е в синхрон с разпоредбите на чл.187, ал.1 и ал.3 от ЗМВР. В тази насока са мотивите на съдебни решения №2240 по гр.д.(В)№196/2020г. на Окръжен съд-Благоевград, №35/01.02.2020г. по гр.д.(В) №1110/2019г. на Окръжен съд-Велико Търново, №49/21.02.2020г. по гр.д.(В) №936/2019г. на Окръжен съдХасково, №405/04.11.2019г. по гр.д.(В)№548/2019г. на Окръжен съд-Русе и№456/27.11.2019г. по гр.д.(В) №709/2019г. на Окръжен съд-Русе, които са с предмет обективно съединени искове на същото правно основание. Полагането на труд през нощта и от държавните служители по чл. 142, ал.1, т. 1 от ЗМВР и от тези по т.2 на същата норма, и от работещите по трудови правоотношения е свързано със задължение на работодателя за възмездяването му, като разпоредбите на трите закона и на свързаните с тях наредби относно дължимостта на допълнително възнаграждение за нощен труд за всеки отработен нощен час или за част от него и минималния размер на същото - 0.25лв, - са идентични: чл.261 КТ и чл.8 НСОПЗ; чл.67, ал.7, т. 1 от ЗДСл и чл.20 от НЗСДА и чл.179, ал.1 от ЗМВР и чл.9 от наредбите по чл.179, ал.2 от ЗМВР? този смисъл е и окончателно Решение№35/20.01.2020г. Великотърновския окръжен съд №21110/2019г.) За да обоснове извода си Районен съд-См., както и ищеца в исковата претенция, допускат смесване на нормите относно нощния труд и извънредния труд, като създават несъществуваща конструкция на „извънреден нощен труд“ и неправилно интерпретират цялостната правна уредба на тази материя. Разликата между понятията „нощен труд“ и „извънреден труд“ се съдържа в самата нормативна уредба, регламентираща правата и задълженията на служителите на ЗМВР. За двата вида труд е предвидено допълнително възнаграждение. Съгласно чл.178, ал.1 и чл.179, ал.1 от ЗМВР допълнително възнаграждение се дължи за прослужено време, за изпълнение на специфични служебни дейности, за извънреден труд, за работа при специфични условия, за постигнати резултати в служебната дейност, за

извънреден труд, за научна степен, за полагане на труд през нощта от 22:00 до 06:00 часа, за полагане на труд на официални празници и за времето на разположение. С отделни разпоредби от ЗМВР и подзаконовни нормативни актове са предвидени реда и начина на отчитане на нощния и на извънредния труд, както и размера на дължимото за тях допълнително възнаграждение. Възнагражденията за извънреден труд са предвидени в чл.187, ал.6 от ЗМВР (извънреден труд се заплаща с 50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение), докато размерът на допълнителното възнаграждение за нощен труд се определя с подзаконов нормативен акт, съгласно чл.179, ал.2 от ЗМВР. С претендираното преизчисляване на нощен труд в дневен и заплащане на допълнително възнаграждение на получените часове, като за положен извънреден труд се цели получаване на по-високо възнаграждение за нощен труд от нормативно предвиденото. Твърди се също, че действително полагането на нощен труд има неблагоприятен ефект спрямо работещия, поради което е предвиден компенсаторен механизъм - допълнително възнаграждение. Невъзможността на същия да изпълни целта си и да послужи за реално обезпечаване на вредните последици от полагането на труд през нощта не може да се преодолее по съдебен ред и то чрез прилагане по аналогия на друга правна уредба при наличието на изрична регламентация за размера, реда и условията за изплащането му (В тази връзка е окончателно решение №49/21.02.2020г. на Окръжен съд-Хасково по гр.д.№936/2019г.). В подкрепа на становището за наличие на специалния (различен от работещите по КТ) статут на служителите в МВР по чл.142, ал.1, т. 1 е и изложеното от проф.д-р. на юридическите науки Васил Мръчков, а именно: „За държавните служители в МВР са предвидени и те получават определени допълнителни материални блага, включително и в най-предпочитаната от служителите форма - в парична сума в текущо, периодично (месечно или годишно) или еднократно плащане, което оказва осезателно благоприятно влияние за подобряване на общото им материално и социално състояние. При изработването и приемането на действащия ЗМВР законодателят е имал предвид разбирането за спецификата на служебните правоотношения на държавните служители в МВР и равенството на гражданите пред закона (чл.6, ал.2 от Конституцията) и е предвидил редица компенсаторни механизми за постигането на равно отношение пред закона на работниците и служителите по трудови правоотношения от една страна, и държавните служители в МВР, от друга страна. Ето по важните от тях: Допълнителното възнаграждение за прослужено време е 2% върху основното възнаграждение за всяка прослужена година в МВР, но не повече от 40% (чл.178, ал.1, т.1 от ЗМВР). За сравнение само заслужава да се отбележи, че за работниците и служителите по трудово правоотношение това възнаграждение е 0.60% от основното трудово възнаграждение (член Единствен от ПМС №147 от 29 юни 2007г., обн.ДВ, бр.56 от 2007г.). Разликата е чувствителна; Основният платен годишен отпуск на държавните служители в МВР, включително и на държавните служители в МВР е 30 работни дни плюс допълнителен платен годишен отпуск по 1 работен ден, но не повече от 10 работни дни (чл.189, ал.1 от ЗМВР). А основният платен годишен отпуск на работниците и служителите е 20 работни дни по чл.155, ал.4 от КТ. Правото на платен годишен отпуск освен нематериалното си съдържание - като време за отдих и почивка, има и материално съдържание - получаване на обезщетение за неизползвания платен годишен отпуск (чл.234, ал.8 от ЗМВР); Обезщетения при прекратяване на служебното правоотношение в размер на толкова месечни възнаграждения, колкото прослужени години имат в МВР, но не повече от 20 (чл.234, ал.1 от ЗМВР), а за работниците и служителите това обезщетение е в размер на 2 ши 6 месечни трудови възнаграждения, според продължителността на трудовия стаж: при същия работодател (чл.222, ал.3 от КТ); По благоприятен режим на заплащане на извънредния труд - по неговата продължителност (до 280 часа за година) по чл.187, ал.5, 6, и 7 от ЗМВР; Безплатна храна, или левовата ѝ равностойност, ободряващи напитки при полагане на нощен труд от 22.00 часа до 6-00 часа, работно и униформено облекло, друго вещеве имущество или снаряжение, а на неносещите униформа ежегодно се изплаща

парична сум за облекло; Държавните служители по ЗМВР по чл.142, ал.1, т.1 от ЗМВР се пенсионира при условията на 1-ва категория труд (чл.69 от КСО), при което 3 години осигурителен стаж на служба, като държавни служители по ЗМВР се превръщат в 5 години общ осигурителен стаж (чл.104, ал.1 от КСО) и др. Това са парични или други материални или нематериални облаги, които държавните служители в МВР получават за разлика от работниците и служителите по трудови правоотношения по Кодекса на труда и от държавните служители по Закона за държавния служител другите държавни служители и работещи граждани, с които държавата и обществото изразяват своята отплата признателност за изпълняваната от тях държавна служба, като държавни служители.

Съгласно чл.187, ал.1 от ЗМВР „Нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица“. Тази разпоредба е императивна. Тя определя изрично и точно нормалната продължителност на работното време, изразено в броя на часовете („8“) и заповядва на адресатите - държавните служители в МВР нейното изпълнение. По смисъла на чл.187, ал.1 от ЗМВР „8 часа дневно“ означава 8 астрономически часа (по 60 минути в час), като продължителност на работния ден, независимо от частта на денонощието, в която работния ден се разполага - както в неговата „светла“ част - през деня, така и в неговата 4 “тъмна“ част - през нощта, в интервала от 22.00 часа до 6.00 часа. Следователно определението „дневно“ по смисъла на чл.187, ал.1 от ЗМВР се отнася за“ продължителността на работния ден - както през дневната част на денонощието - като „дневен труд“, и през нощната част от денонощието - като „нощен труд“. За нощния труд на държавните служители в МВР, предвиден и уреден в чл.187, ал.1 и ал.3 от ЗМВР е трудно приложима разпоредбата на чл.9 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата (НСОРЗ, обн.ДВ, бр.9 от 2007г.), която гласи: „(1) При подневно отчитане на работното време и при работа на смени, чиято продължителност на работното време е по-малка от тази на дневното, трудовото възнаграждение, заработено по трудови норми се увеличава с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време“. При сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място. (2) При сумирано изчисляване на работното време трудовото възнаграждение, заработено по трудови норми с коефициент, равен на отношението между часовете, получени след превръщането на нощните часове в дневни, и действително отработените часове през месеца или установения друг период“. Тази разпоредба е непригодна за прилагането ѝ към държавните служители в МВР. Не са налице нейните предпоставки: аа) подневно отчитане на работното време; бб) работа на смени; вв) продължителност на нощно работно време, по-малка от продължителността на дневното; гг) трудово възнаграждение, заработено по трудови норми. Само при кумулативното наличие и на посочените 4 необходими предпоставки може да се въвежда увеличение с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време. От посочените 4 необходими предпоставки, две — по б. „вв“ и „гг“ не са налице. В чл.187, ал.1 и 3 от ЗМВР дневното и нощното работно време са с една и съща продължителност от 8 часа. Не е налице и работа по трудови норми за определяне размера на трудовото възнаграждение по чл.247 и чл.250 от КТ. „Коефициентът, предвиден в чл.9, ал.2 от НСОРЗ, който ищеца иска да бъде приложен за превръщане на положения от нощен труд в дневен, и при трудовите правоотношения няма отношение към допълнителното възнаграждение за нощен труд, а при определени хипотези /чл.9, ал.1 и ал.3 от НСОРЗ/ е относимо към увеличаване размера на трудовото възнаграждение и при сумираното отчитане на работното време - към установяване полагането на извънреден труд. По делото ищецът не твърди, че работодателят му поради неприлагане на такъв коефициент не му е признал положен извънреден труд и респективно не му е заплатил

дължимото му допълнително възнаграждение и многократно в хода на производството заявява, че претенцията му няма за предмет възнаграждение за извънреден труд, като разлика между отработените часове за един отчетен период и нормата часове за този период. Дори и да претендираше такова, претенцията му би била неоснователна, защото в специалната нормативна уредба - ЗМВР и подзаконовите му актове - не е предвидено превръщането на нощните часове в дневни поради което отработеното от ищеца време за даден отчетен период представлява сбора от общо положения от него на смени нощен и дневен труд, а не сбор от превърнатия с коефициент в дневен нощен труд и отработените дневни часове. Липсата на такава разпоредба не съставлява празнота в правото, която да подлежи на запълване, защото уредбата на материята в ЗМВР не е непълна, а изчерпателна – законът съдържа същата пълна уредба на правоотношенията по повод полагането на труд в МВР, каквато се съдържа и в КТ относно трудовите правоотношения, и в ЗДСл за служебните правоотношения в държавната администрация, а подзаконовият нормативен акт – наредбите по чл.187, ал.9 от ЗМВР - няма основание да предвиди превръщане на нощния труд в дневен, защото разпоредбите му са обусловени от предвидената в чл.187, ал.1 и ал.3 от ЗМВР еднаква нормална продължителност на часовете дневен и нощен труд. При паралелното действие на норми, уреждащи една и съща материя, приложение намират специалните норми, които изключват действието на общите (в този смисъл е и окончателно Решение №35/20.01(.2020г. на Великотърновския окръжен съд по гр. д. №20194100501110/2019г.). Освен, неправилно прилагане на чл.9, ал.2 от НСОПЗ, се твърди, че съдът допуска още едно нарушение на материалния закон, като приема, че на ищеца се дължи възнаграждение за извънреден труд, без да се обосновава защо приема, че такъв е полаган. Липсват мотиви за този извод. Приемайки, че ищеца е полагал извънреден труд, който работодателя - ГДГП-МВР не му е заплатил, съда отново неправилно прилага материалния закон по следните съображения: Съгласно Наредба №81213-766 от 29.07.2016г. - чл. 18(77) Държавните служители изпълняват служебните си задължения извън редовното работно време въз основа на заповед за полагане на труд извън редовното работно време, издадена от ръководителя по чл.11 или оправомощено от него длъжностно лице с ръководни функции. Такива заповеди не се твърди от ищеца да са издавани. Съгласно чл.22, ал.1 от Наредба №81213-776 от 29.07.2016г. Отработеното време включва: 1. Работните часове в рамките на редовното работно време; 2. Времето за хранене; 3. Времето за физиологични почивки; 4. Времето за провеждане на професионално обучение; 5. Времето за инструктаж, отвод, приемане и сдаване на смяната или дежурството, както и времето за строеви преглед; 6. Времето за отдых; 7. Времето за уведомяване до приключване на фактически извършената работа по време на разположение; 8. Работа извън редовното работно време; 9. Времето на дежурство; 10. времето на пътуване при командироване след проведен инструктаж, когато в заповедта за командироване е разпоредено по време на пътуването да бъде изпълнявана задача, свързана с някоя от дейностите по чл.6, ал.1, т.1 -4 от ЗМВР; 11. Времето на пътуване със служебен транспорт при командироване за участие в специализирани операции. В този смисъл е и чл.2 от Директива 2003/88/ЕО на Европейския парламент и на Съвета на Европа от 4.03.2003г., съгласно които работно време е всеки период, през който работникът или служителят или работи или е на разположение на работодателя и изпълнява своите задължения, а „почивка“ означава всеки период, който не е работно време. Часовете, които биха се получили чрез преизчисляването на положения нощен труд по реда на чл.9, ал.2 от НСОПЗ, не са включени в изчерпателно изброените в чл.22, ал.1 хипотези. Работата при тези хипотези поражда задължение за работодателя да заплати на служителя съответното възнаграждение. Предвид посочената нормативна база, която изчерпателно урежда основанието и редът на изплащане на възнагражденията за нощен труд на държавните служители в МВР, неправилно съдът е приел, че по отношение на държавните служители в МВР са приложими разпоредбите на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата (НСОПЗ), издадена на основание Кодекса на труда (съгл. параграф 2 от

ЗР на Наредбата), която се прилага единствено и само за работници и служители по трудово правоотношение (чл.2, ал.2), какъвто ищецът не е бил през процесния период. Предвид обстоятелството, че разпоредбите на които се основава иска не са отношение на държавните служители на МВР се явява Закона за МВР, който съдържа уредба относно заплащане на нощния труд, изводите на съда са неоснователни. Относно неприложимостта на НСОПЗ, следва да се има предвид, че защитата на служителите на МВР, полагащи нощен труд се изразява в предвиденото в ЗМВР по- високо заплащане и по-висока степен на социална закрила, намиращи изразение в компенсирането на извънредния труд, почивките, отпуските и други придобивки, по- благоприятни в сравнение с тези на държавните служители по ЗДСл и на лицата работещи по трудово правоотношение, за които е приложим КТ. Разпоредбата на ЗМВР, уреждаща формирането на основното възнаграждение на служителите на МВР, отчита спецификата на тяхната дейност, включително полагането на нощен труд и затова им гарантира едно по-високо основно възнаграждение в сравнение с други категории служители. Прилаганата система за образуване на възнагражденията на служителите същевременно включва и заплащането на нощния труд, независимо дали той реално е положен или не. В този смисъл на служителите не се начислява допълнително възнаграждение за положен нощен труд. ЗМВР винаги изчерпателно е уреждал регламентираната материя и липсват каквито и да било празнини, които да налагат прилагането на НСОПЗ. Съгласно трайната съдебна практика на ВКС, съда е длъжен да прецени всички правно релевантни факти от които произтича спорното право. Съдът трябва да обсъди в мотивите на съдебното решение всички доказателства, въз основа на които намира едни от тях за установени, а други да неосъществили се. Освен това трябва да бъдат обсъдени и всички доводи на страните, които имат значение за решението по делото. Това становище е застъпено в редица съдебни решения - решение №164 от 04.06.2014г. по гр.д. №196/2014г., г.к., III г.о. на ВКС, решение №217 от 09.06.2011г. по гр.д.№761/2010г., г.к.IVг.о. на ВКС, решение №223 от 19.06.2013г. по гр.д.№1006/2012г., г.к. IV г.о. на ВКС и др. направено е и оплакване,че обжалваното решение не съдържа обсъждане и преценка на всички правно релевантни факти, което го прави неправилно поради неправилно приложение на материалния закон и съществено нарушение на съдопроизводствените правила.Неправилността на решението по главния иск влече неправилност и на решението в частта, с която съдът е уважил акцесорния иска за заплащане на обезщетение за забава с правно основание чл.86 от ЗЗД. Моли, на основание чл.271 от ГПК окръжният съд да се произнесе със съдебен акт, по силата на който да отмени изцяло решение № 368/20.12.2022г., постановено по гражданско дело №20225440100970 по описа за 2022г. на Районен съд-См. по мотиви подробно изложени в настоящата въззивна жалба. Претендира на основание чл.78, ал.8 от ГПК юрисконсултско възнаграждение за двете инстанции. В случай, че приеме въззивната жалба за неоснователна и претендиращият адвокатски хонорар надхвърля минимално определеният размер по Наредбата, на основание чл.78, ал.5 от ГПК е направено възражение за прекомерност на същото.

В срока по чл. 263 от ГПК е депозиран писмен отговор от пълномощника на въззиваемия Д. В. П., депозиран чрез пълномощника му адв.Ян. Б., с който се оспорва въззивната жалба. Излагат се съображения за нейната неоснователност и законосъобразност обжалваното решение. Според въззиваемия районният съд е направил подробен анализ на всички представени по делото доказателства, преценени поотделно и в тяхната съвкупност и е достигнал до единствения правилен и законосъобразен извод за доказаност на предявените искове. От приетата по делото ССчЕ се установява, че за периода от 19.10.2019г. до 30.09.2022г. ищецът Д. П. е положил 1664часа нощен труд по служебното си правоотношение с ответника РДГП-См., като през този период положеният нощен труд не е приравняван в дневен с коефициент 1,143, какъвто е бил регламентиран с Наредба №81213-407/11.08.2014 г., а след нейната отмяна поради липса на подобна регламентация в последващите по време Наредба №81213- 592/25.05.2015г., Наредба №81213-



776/29.07.2016г., Наредба №81213-36/07.01.2020г. в сила от 10.01.2020г., Наредба №81213-1174/21.10.2020г. в сила от 03.11.2020г. и Наредба №81213-1353/15.12.2020г. в сила от 01.01.2021г., издавани от министъра на вътрешните работи, уреждащи реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдиш и почивките на държавните служители в МВР - с чл.9 ал.2 от НСОПЗ. За искивия период главницата възлиза на 2405,14лв., а мораторната лихва е в размер на 315,86лв.

Твърди се, че между страните е спорно обстоятелството дали на ищеца се полага допълнително възнаграждение за положения нощен труд след преизчисляване и приравняване към дневен такъв с коефициент 1,143. Чл.187 ал.1 от ЗМВР определя нормативната рамка относно отчитането на положения труд. При работа на смени работното време се изчислява сумирано на тримесечен период, като в този случай е възможно полагането на нощен труд в часовия интервал 22-06ч., като работните часове не следва да надвишават 8 часа на всеки 24 часа. Нормата на чл.187 ал.5 т.2 от ЗМВР (в редакцията, действаща през процесния период) предвижда при работа на смени, трудът извън работното време и при отработени до 70 часа за тримесечния период да се заплаща като извънреден труд с 50% увеличение върху основното месечно възнаграждение. В чл.187 т.9 от ЗМВР е указано, че с наредба на Министъра на вътрешните работи се определя редът за организацията и разпределението на работното време, отчитането му, за компенсиране на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдиш и почивките на държавните служители. През процесния период действат последователно Наредба №81213-776/29.07.2016г., Наредба № 81213-36/07.01.2020г. в сила от 10.01.2020г., Наредба № 81213-1174/21.10.2020г. в сила от 03.11.2020г. и Наредба №81213-1353/15.12.2020г. в сила от 01.01.2021 г., в които липсва изрично правило за преизчисляване с коефициент 1,143 при сумирано отчитане на работното време на положения нощен труд. Това не означава, че не следва да се приложи посочената НСОПЗ и такова преизчисление не следва да се извърши. Това е така, тъй като законодателят е въвел последователно в различни нормативни актове регламентиращи полагането на нощен труд редица закрили на последния. В императивната норма на чл.188 ал.2 от ЗМВР изрично е посочено, че държавните служители, които полагат нощен труд се ползват със специалната закрила по КТ. В случая става въпрос и за специална закрила на нощния труд, при което общите правила следва да намерят приложение и по отношение на държавните служители, чийто правоотношения се регламентират по ЗМВР. ЗМВР предвижда, че при работа на смени е възможно полагането на нощен труд, който не следва да надвишава 8 часа за всеки 24 часа. Това не дерогира, обаче, закрилата на нощния труд и не следва да се тълкува като изравняване на условията на полагане на дневния с нощния труд. Приемане на противното би означавало поставяне на държавните служители в неравностойно положение с работници и служители по КТ и би лишило от смисъл дадената изрична защита на нощния труд на служителите по ЗМВР в чл.188 ал.2. В случая приложение следва да намери разпоредбата на чл.9, ал.2 от НСОПЗ, при което с оглед сумираното изчисляване на работното време на работещ на смени държавен служител по ЗМВР се прилага принципа на превръщане на нощните часове в дневни с коефициент 1,143. Приетата по делото експертиза е приложила това правило и установила броя на извънредно положените часове, както и размера на дължимото заплащане за тях. Така претенцията за заплащане на извънреден труд за искивия период, след преобразуването на положените часове нощен труд в дневен се явява основателна и доказана и правилно е била уважена от РС-См. до посочените в СИЕ размери, като тези изводи са в пълно съответствие с постановеното Решение от 24.02.2022г. по дело С 262/2020г. на СЕС. От първостепенно значение в случая е принципа, че правото на ЕС е самостоятелен правопорядък, който действа непосредствено в правните системи на държавите членки, като налага неприлагане на противоречащите му вътрешни правни норми и пряко предоставя на частните лица субективни права, защитими от националния съд.

Цялото право на ПЕС е действащо във всички държави членки и е приложимо право в широк смисъл. За всяка ситуация, за която може да се установи връзка с него, правото на ЕС е относимо право, т.е. всеки национален съд е длъжен да прилага приложимата вътрешно правна норма само съобразена с относимата съюзна правна норма, като практически това е най-важната последица от действието на правото на ЕС. Респективно, всеки национален съд е задължен да остави неприложена всяка вътрешно правна норма, която противоречи на правото на ЕС. Показателно в тази връзка е, че до м.август 2016г. наредбите на министъра на ВР са предвиждали преобразуване на нощните часове в дневни, като отпадането му след този момент не е обосновано с никаква допустима от закона цел. Но дори и да се приеме, че подобна цел е налице, в полза на служителите в МВР не са предвидени мерки за защита и компенсиране на особената тежест на положения нощен труд. Посочените от жалбоподателя придобивки на служителите по чл.142 ал.1 т.1 от ЗМВР са свързани със специфичния характер на длъжността, а не конкретно с полагането на нощен труд. Предвидените придобивки като по-висок размер на възнаграждение за прослужено време, по-висок размер на платения годишен отпуск, обезщетение в по-висок размер при прекратяване на служебното правоотношение, по-благоприятен режим на заплащане на извънредния труд, получаване на безплатна храна или левовата ѝ равностойност, ободряващи напитки при полагане на нощен труд, работно и униформено облекло, пенсиониране при условията на първа категория труд са мерки, които отчитат цялостната специфика на работата на полицаите и пожарникарите, която предполага особени рискове (включително за здравето и живота им) и не са относими към „компенсиране“ на нощния труд. Според мотивите на Решението на СЕС следва да се приеме, че не съществува обективен и разумен критерий, обосноваващ липсата на механизъм за преобразуване на нощните часове труд в дневен по отношение на полицейските служители, до 20.07.2020г. (ДВ бр.60/2020), а след тази дата - защо този труд следва да се преобразува с коефициент 1, т.е. да не се преобразува. С посоченото изменение на разпоредбата на чл.187 ал.1 и 4 от ЗМВР, обнародвано в ДВ бр.60/2020г., в сила от 11.07.2020г., с което е предвидено по ал.1, че нормалната продължителност на работното време през нощта е 8 часа за всеки 24-часов период, както и че при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни, с коефициент 1, а не с коефициент 1,143, както е по КТ и по ЗДСл е въведено едно законово закрепено неравенство в третирането на държавните служители в МВР по чл.142 ал.1 т.1 ЗМВР, полагачи нощен труд, което е в пълно противоречие с правото на ЕС и не е съобразено с Директива 2003/88 ЕО, с Хартата на основните права на Европейския съюз, както и с практиката на СЕС. Едновременно с това законово закрепено неравенство противоречи и на императивната разпоредбата на чл.188 ал.2 от ЗМВР, като поставя посочените служители в МВР в дискриминационно и неравностойно положение спрямо работещите по трудови договори по КТ и държавните служители по ЗДСл, тъй като разликата в третирането на тази категория служители, не се основава на обективен и разумен критерий и не е свързана с допустима от закона цел, както е посочено в Решението на СЕС по дело С-262/2020г. Поради това, неоснователно е твърдението на ответника, че не е налице празнота в нормативната уредба на МВР. Основното възражение на ответника е, че по отношение на служителите на МВР следва да се прилагат наредбите, издадени от министъра на вътрешните работи, на основание законовата делегация на чл. 187 ал.9 от ЗМВР, които уреждат реда за организация и разпределяне на работното време, за неговото отчитане и компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурствата, времето за отдих и почивки, а не НСОПЗ, тъй като се касае за специална уредба. Съгласно принципните разяснения, дадени в т.23 на ТР №6/06.11.2013г. на ОСГТК на ВКС, в МВР има служители, назначени по трудови договори и такива по служебно правоотношение, като тези от втората група са държавни служители по смисъла на ЗДСл и общият закон намира субсидиарно приложение по отношение на тях. Обратното би поставило в неравностойно положение държавните служители в МВР по

отношение на другите държавни служители, а също и спрямо работниците и служителите, работещи по трудови правоотношения. Липсата на такава норма в специалното законодателство противоречи и на чл.48 ал.5 от Конституцията на Р.Б., съгласно който работниците и служителите имат право на здравословни и безопасни условия на труд, на минимално трудово възнаграждение и на заплащане, съответстващо на извършената работа, както и на почивка и отпуск, при условия и по ред, определени със закон. В §51 от посоченото решение на СЕС по е подчертано, че когато определят необходимото равнище на защита на здравето и безопасността на работниците, които полагат нощен труд, държавите членки трябва да следят дали е гарантирано спазването на принципите на защитата на безопасността и здравето на работниците. Поради това те трябва да следят в полза на полагащите нощен труд работници дали има други мерки за закрила под формата на ограничения в продължителността на работното време, по-високо заплащане, осигуряване на безплатна храна, ободряващи напитки или сходни средства, които да позволяват да се компенсира или да се ограничи влиянието върху организма на особената тежест на този вид труд, по-голямата и по-бързо натрупвана умора, подчертана и в Директива 2003/88, а съответно и да се съобрази естеството на нощния труд. Относно посоченото във въззивната жалба частно становище на професор Мръчков се твърди, че същото не се опира на нормативни основания и няма нормативна сила, а и поддържа тезата за законово неравенство, тъй като за останалите служители на МВР общото гражданско и трудово законодателство е приложимо, а и се поддържа, че е дадено много преди влизане в сила на Решението на СЕС по дело С-262/2020г. и противоречи на постановеното от ЕС, както и нормативната уредба на ЕС-чл.10 от директива 2003/88/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от „11.2003г., на чл.14 ЕКЗПЧОС и чл.20,31 от ХОПЕС, както и на чл.6 и чл.48 ал.5 Конституцията на Р.Б. Моли окръжният съд да потвърди атакуваното решение и претендира направените разноси пред въззивната инстанция.

В съдебно заседание въззивникът чрез пълномощника си юр.к.М. Хр. поддържа подадената жалба по изложените в нея съображения.

В съдебно заседание въззиваемият редовно и своевременно призован не се явява и се представлява от пълномощника си адв.Б., който поддържа изцяло депозирания писмен отговор.

**Съдът, като взе предвид оплакванията във въззивната жалба, писмения отговор, доводите на пълномощниците на страните, след като прецени събраните по делото доказателства по реда на чл. 235, ал. 2, вр. чл. 12 от ГПК, намира за установено от фактическа и правна страна следното:**

Съгласно чл. 269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен в рамките на доводите, заявени във въззивната жалба.

Атакуваното първоинстанционно решение е валидно и допустимо.

Жалбата е подадена в предвидения в чл. 259, ал. 1 от ГПК срок, от легитимирана страна и против съдебен акт, подлежащ на обжалване, с оглед на което е процесуално допустима.

Разгледана по същество жалбата е основателна. Постановеното от първоинстанционния съд решение е неправилно, поради което следва да бъде отменено и постановено друго по същество, с което предявените искове да бъдат отхвърлени като неоснователни и недоказани.

При разглеждането на спора първоинстанционният съд е събрал всички съотносими към спора и сочени от страните доказателства. Пред въззивната инстанция нови доказателства не са събирани.

Не се спори между страните по делото, че въззивникът - ищец Д. П. за процесния

период е работил на длъжност "старши полицаи в група 01" "Охрана на държавната граница" ГПУ Ивайловград, на структурно подчинение на Гранична полиция – См. и е със статут на държавен служител.

Според заключението по ССЧЕ отработените от ищеца нощни смени през процесния период са 241. За целия период от 19.10.2019 г. до 30.09.2022 г., ищецът

Д. В. П. е положил 1927 часа нощен труд, от които 263 часа нощен труд през официални празници, които са му заплатени заедно с дневния без същите часове нощен труд да бъдат превръщани в дневни, съгласно чл.9, ал.2 от НСОПЗ. За целия период от 19.10.2019г. до 30.09.2022 г., Д. В. П. е положил 1927 часа нощен труд, които са му заплатени заедно с дневния без същите часове нощен труд да бъдат превръщани в дневни, съгласно чл.9, ал.2 от НСОПЗ. От преизчислението на тези часове в дневни, остава да получи допълнително суми за 276 часа. Общата сума на неначислените и неизплатени възнаграждения за положен нощен труд за исковия период е на стойност 3547.09 лева по часовите ставки за отделните месеци.

Размерът на законната лихва за забава, дължима на всеки тримесечен период върху сумата за разликата между положения нощен труд и преизчисления, съгласно „Наредба за структурата и организацията на работната заплата“, изчислен от първо число на месеца, следващ тримесечието, за което се отнася до датата на предявяване на иска (12.10.2022г.) по тримесечия е 487.54 лева.

Първоинстанционният съд е сезиран с обективно съединени иски с правно основание чл. 187, ал. 6, вр. ал. 5, т. 2 от ЗМВР – за заплащане на допълнително възнаграждение за положен извънреден труд и чл. 86 от ЗЗД – за заплащане на лихва за забава върху дължимите суми.

За да постанови атакувания съдебен акт първоинстанционният съд е приел, че ищецът за посочения период е полагал нощен труд, който подлежи на преизчисляване с коефициент 1. 143. Приел е, че е налице законодателна празнота в действащите за периода наредби, уреждащи сумираното отчитане на отработеното време общ брой часове положен нощен труд между 22: 00 часа и 06: 00 часа и че субсидиарно следва да намери приложение Кодекса на труда и чл.9ал.2 Наредбата за структурата и организацията на работната заплата. Тези изводи на съда са неправилни и не се споделят от настоящия съдебен състав.

По делото няма спор, че през исковия период между страните е съществувало валидно служебно правоотношение, по силата на което ищецът е заемал длъжността старши полицаи в №1 група "Охрана на държавната граница" ГПУ Ивайловград, на структурно подчинение към РД "Гранична полиция" См. и е със статут на държавен служител..

Основният спорен по делото въпрос е следва ли отработените нощни часове да бъдат преизчислени с коефициент 1. 143 по отношение работещите на смени държавни служители в МВР при сумарното отчитане на работното време.

Настоящият съдебен състав намира, че отговорът на този въпрос е отрицателен. В рамките на производството няма установен положен извънреден труд. Не са налице законови предпоставки за преизчисляване на отработените нощни часове с коефициент 1, 143, поради което и не се явява да е положен извънреден труд, който да бъде допълнително заплащан.

Съгласно чл. 187, ал. 1 ЗМВР нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица. Работното време на държавните служители се изчислява в работни дни – подневно, а за работещите на 8, 12 или 24 часови смени – сумирано за тримесечен период. При работа на смени е възможно полагането на труд и през нощта между 22: 00 и 06: 00 ч., като работните часове не следва да надвишават средно 8 часа за всеки 24-часов период (ал. 3). За положения над определеното работно време труд държавните служители в МВР, работещи на смени, имат право на възнаграждение за извънреден труд (ал. 5, т. 2), който се заплаща с

50 на сто увеличение върху основното месечно възнаграждение (ал. 6).

Според чл. 187а, ал. 4 ЗМВР редът за полагане, компенсиране и отчитане на извънреден труд над ограниченията по чл. 187, ал. 7 ЗМВР се регламентира с наредбата по чл. 187, ал. 9.

През исковия период е действала Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 г. (д.в. бр. 60 от 02.08.2016 г.) за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители (отм.). Преди цитираната наредба е действала Наредба № 8121з-592 от 25.05.2015 г., която е отменена с Решение № 8585/11.07.2016 г. по адм. д. № 5450/2016 г. на ВАС. От своя страна с Наредба № 8121з-592 от 25.05.2015 г. е отменена Наредба № 8121з-407 от 11.08.2014 г., чл. 31, ал. 2 от която постановява, че при сумирано отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22: 00 и 06: 00 ч. за отчетния период се умножава по 0. 143, като полученото число се сумира с общия брой отработени часове за отчетния период, каквото правило не се съдържа в издадените впоследствие наредби.

От изложеното се налага извод, че действалата през исковия период нормативна уредба не предвижда възможност за преизчисляване на положения нощен труд при сумарно отчитане на работното време. В тази връзка следва да се отбележи, че с отмяната на Наредба № 8121з-592 от 25.05.2015 г. с постановеното на 11.07.2016 г. решение на ВАС не е възстановено действието на предходната Наредба № 8121з-407 от 11.08.2014 г., макар и за времето до влизане в сила на 02.08.2016 г. на Наредба № 8121з-776 от 29.07.2016 г., тъй като с отмяната по съдебен ред на подзаконов нормативен акт не се възстановява действието на предходния Заповедта от 2017 година е отменена със Заповед № 8121з-156/05.02.2020 година, като допълнителното възнаграждение е размер на 1 лева за всеки отработен час пред нощта.

За да преизчисли положения от ищеца нощен труд, районният съд се е позовал на разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от Наредба за структурата и организацията на работната заплата, според която при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място. Целта на цитираната разпоредба е да изравни продължителността на нощния с дневния труд при сумарното отчитане на работното време. Поради това тя е приложима само в случаите, когато нощното работно време е с по – малка продължителност от дневното, както е по трудови правоотношения, при които по силата на чл. 140, ал. 1 КТ нормалната продължителност на работното време през нощта при 5-дневна работна седмица е до 7 часа. Ограничението за полагане на нощен труд до 7 часа и възможността за преизчисляването му представлява привилегия за служителите по трудови правоотношения, която принципно е неприложима за държавните служители в МВР, за които е изрично предвидено в специалния закон (чл. 187, ал. 3 ЗМВР), че нощният труд е до 8 часа. Не се установи ищецът да е полагал нощен труд нито под определеното в рамките на работното му време, нито над този размер, поради което и не са налице предпоставки за преизчисляване на положения нощен труд и заплащане на извънреден труд. Положеният от ищеца 8-часов нощен труд е в рамките на уреденото в ЗМВР работно време за тази категория служители. Начинът на заплащането на положения нощен труд от държавните служители в МВР е уреден в чл. 179, ал. 2 от ЗМВР, съответно в редакциите ѝ действащи в периода от 15.07.2016 г. до 15.07.2019 г. Независимо от различните такива на посочената разпоредба същата винаги предвижда, че размерът, условията и редът за изплащане на допълнително възнаграждение за полагане на труд през нощта от 22: 00 и 06: 00 часа се определят със заповед на министъра на вътрешните работи. Такива заповеди, действащи в исковия период от време, съответно: заповед № 8121з-791 от 28.10.2014 г. и заповед №

81213-1429 от 23.11.2017 г. на министъра на вътрешните работи. Тези административни актове предвиждат, че за всеки отработен час или част от него между 22: 00 и 06: 00 часа на държавните служители се изплаща допълнително възнаграждение за нощен труд в размер на 0, 25 лв., т. е. във всички случаи според законовите разпоредби размерът на допълнителното възнаграждение за положен нощен труд се определя със заповед на министъра на вътрешните работи, поради което следва да се приеме, че на държавните служители в МВР се изплаща допълнително възнаграждение за положен нощен труд между 22: 00 и 06: 00 часа в размер на 0, 25 лв. /ч. Поради това доводите за налична непълнота в законодателството в тази насока са изцяло неоснователни и не намират обосновка в законодателството, посочено по-горе. Налице е действащ административен акт на оторизирания от закона орган за целия исков период, който е задължителен, както за особената администрация в МВР, така и за съдилищата. Този правен ред изключва други възможни варианти за изчисления на следващото възнаграждение за нощен труд и е единствен способ в тази насока предвиден от закона. Друг е въпросът дали определеният размер от 0, 25 лв. на час допълнително заплащане за положен нощен труд към исковия период, е адекватен, но този размер не може да бъде коригиран в настоящото производство.

Касае се за законодателна уредба на видове полагане работна сила, всяка с особени специфики. Тези специфики извеждат същността на различните категории работна сила, въвеждат разлики между тях в съответствие с целите за които са уредени от законите на Република Б.. Именно различията в статута на съответните категории престация на работна сила, осигуряват и изпълнението на различните цели изведени от закона. Подхода на законодателя е да извежда особени уредби за определени сфери на дейност на държавата и за работещите в тях, които се различават помежду си от една страна, а от друга са съвсем различни от тези по трудово правоотношение. Обект на такова специфично уреждане е налице при служителите в сферата на отбраната, на магистратите по ЗСВ, служители по ЗМВР и т. н. Статута на държавните служители по ЗМВР също е специфично уреден. Чл. 142 ал. 1 от ЗМВР извежда три категории работещи- 1. държавни служители – полицейски органи и органи по пожарна безопасност и защита на населението; 2. държавни служители; 3. лица, работещи по трудово правоотношение.

Тези три категории лица неслучайно са обект на диференциране от самия закон, тъй като изпълняват различни функции, които не могат да се смесват. Ищецът по делото се вменя в простирането на труд в режима на чл. 142, ал. 1, т. 3 от разпоредбата. Очевидно е, че държавните служители имат уредени законово привилегии в сравнение с тези по трудово правоотношение-напр. цялостното осигуряване е за сметка на бюджета, по-дълги отпуски, минимален праг на възнаграждение, по- високи размери на обезщетения при прекратяване на правоотношението, но имат и ограничения-напр. не могат да работят по друго правоотношение и т. н., които предимства и ограничения са корелативни на особените функции, които те изпълняват за осъществяване на определени държавни дейности, които изключват приложение на трудовото законодателство.

В същия смисъл е и даденото разрешение с ТР №1/2020от 15.03.2023 год. на Общо събраните на гражданска колегия на Върховният касационен съд на Република Б., постановено по тълкувателно дело № 1 по описа за 2020 г., задължително за съдилищата, съгласно което при отчитане и заплащане на положените часове нощен труд от служители на Министерство на вътрешните работи не са приложими разпоредбите на Кодекса на труда и на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата /в частност разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от същата наредба и следва да се прилагат разпоредбите на специалния Закон за Министерството на вътрешните работи и на издадените въз основа на него подзаконовни нормативни актове.

Съдът намира за пълнота на изложеното,във връзка наведените от страните доводи, че така изложените изводи не се променят от постановеното решение на СЕС от 24.02.2022 г.

по дело С-262/20, образувано по преюдициално запитване, отправено от РС–Луковит, във връзка с което настоящото производство беше спряно.

В решението си СЕС приема, че чл. 8 и чл. 12, буква а/ от Директива 2003/88 ЕО не налагат да се приема национална правна уредба, която да предвижда, че нормалната продължителност на нощния труд за работници в публичния сектор е по-кратка от нормалната продължителност на труда през деня, а в полза на такива работници трябва да има други мерки за защита под формата на продължителност на работното време, заплащане, обезщетения или сходни придобивки, които да позволят да се компенсира особената тежест на нощния труд. Отговорът на този въпрос не променя становището на настоящия състав, изразено по-горе и в предходни произнасяния по същия казус. Изложеното относно различния статут на служителите по ЗМВР, вкл. и този на въззивника, е в пряка корелация с постановеното решение на СЕС. Различното нормативно уреждане на положението им, посочено по-горе, съставлява именно посочените от СЕС други мерки за защита под формата на продължителност на работното време, по-високо заплащане, по-високи обезщетения, пенсионно и здравно осигуряване за сметка на бюджета или сходни придобивки, които позволяват да се компенсира особената тежест на нощния труд. В съгласие с постановеното в решението на СЕС е, че разликите между нормативното третиране на трудовите правоотношение и тези по ЗМВР се основават на обективен и разумен критерий, свързани с допустима от закона цел на посоченото законодателство и е съразмерна на тази цел.

По изложените съображения и на основание задължителното за съдилищата ТР №1/2020 от 15.03.2023 год. на Общи събранията на гражданска колегия на Върховният касационен съд на Република Б., постановено по тълкувателно дело № 1 по описа за 2020 г. настоящия състав съдът намира предявения иск по чл. 187, ал. 6, вр. ал. 5, т. 2 от ЗМВР за неоснователен, поради което, като е уважил същия, районният съд е постановил незаконосъобразен съдебен акт, който следва да се отмени и се постанови нов, с който се отхвърлят предявеният иск като неоснователен.

Предвид акцесорния характер и обусловеността му от уважаване на главния иск като неоснователен следва да се отхвърли и предявения иск по чл. 86 ЗЗД за присъждане на обезщетение за забава в размер на законната лихва.

С оглед изхода на делото ищецът следва да заплати на основание чл. 78, ал. 8 ГПК вр. чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ на направените по делото разноски за заплатена държавна такса в размер на 95.94 лева и възнаграждение за юрисконсулт за производството пред въззивния съд определено на основание чл. 78 ал. 8 ГПК, във връзка с чл. 37 ал. 1 ЗПП, чл. 25 ал. 1 НЗПП в минимален размер с оглед фактическата и правна сложност на делото – сума в размер на 100 лв. или общо 195.94 лева, както и 100 лева юрисконсултско възнаграждение за осъществено представителство пред районен съд, които разноски са своевременно поискани.

Мотивиран от гореизложеното и на основание чл. 271, ал. 1 от ГПК, съдът

## **РЕШИ:**

**ОТМЕНЯ** Решение № 352 от 16.12.2022 г. на Районен съд - См., постановено по гр. д. № 993/2022 г. и вместо което **ПОСТАНОВЯВА:**

**ОТХВЪРЛЯ** предявените от Д. В. П. ЕГН \*\*\*\*\*, с постоянен адрес гр. М., ул. "Х. Д." № 9, вх. 8, ет. 5, ап. 63 **ПРОТИВ** Регионална дирекция на „Гранична

полиция“См., представлявана от директора Ив. Ст.,със седалище и адрес на управление гр.См.,бул.“Б.“№1 иски за заплащане сума в размер на 3 547.09лева(три хиляди петстотин четиридесет и седем лева,девет стотинки) ,представляваща неизплатено допълнително възнаграждение за положен нощен труд за периода от 19.10.2019г. до 30.09.2022г., ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба в съда - 12.10.2022г. до окончателното ѝ изплащане, както и сумата 487.54 лева(четиристотин осемдесет и седем лева,петдесет и четири стотинки) - обезщетение за забава върху неизплатеното възнаграждение за положен нощен труд, изчислено за периода от 01.01.2020г. до 12.10.2022г. като неоснователни.

**ОСЪЖДА** Д. В. П. ЕГН \*\*\*\*\*, да заплати на Регионална дирекция на „Гранична полиция“См. сумата от 295.94 лв.(двеста деветдесет и пет лева,деветдесет и четири стотинки) направени разноси пред окръжния съд, от които разноси за заплатена държавна такса за въззивното производство в размер на 95.94лева и 200(по 100) лева юристконсултско възнаграждение за осъщественото процесуално представителство пред районен и окръжен съд..

**РЕШЕНИЕТО** е окончателно и не подлежи на обжалване.

**Председател:** \_\_\_\_\_

**Членове:**

1. \_\_\_\_\_

2. \_\_\_\_\_